

VOORSTEL

Algemeen bestuur

ONDERWERP	Nota Risicomanagement / Weerstandsvermogen + nota reserves en voorzieningen	AGENDAPUNT	E03a
DATUM	15 december 2014		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	D. Ellenbroek
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	088 256 8408
PORTEFEUILLEHOUDER	Burgemeester Holland		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

- Akkoord te gaan met de opzet en inhoud van de nota risicomanagement / weerstandsvermogen.
- Daarbij akkoord te gaan met een na te streven weerstandsratio (= omvang risico's / omvang weerstandscapaciteit) van 1.
- Akkoord te gaan met de opzet en inhoud van de nota reserves en voorzieningen.

Samenvatting

De nota risicomanagement / weerstandsvermogen en de nota reserves en voorzieningen liggen hier ter goedkeuring voor. Met de overdracht van de basisbrandweezorg is het takenpakket (en dus ook de begroting) van de organisatie fors toegenomen. Daardoor is er een groter belang om systematisch en bewust te kijken naar de financiële risico's waaraan de organisatie blootstaat en waar mogelijk beheersmaatregelen te treffen. De nota gaat hier nader op in. Bovendien legt de nota een relatie tussen de omvang van de financiële risico's en de in dat kader benodigde weerstandscapaciteit.

De nota reserves en voorzieningen geeft een uiteenzetting van de wijze waarop de organisatie omgaat met reserves en voorzieningen. Deze nota is financieel technisch van aard en grotendeels gebonden aan wettelijke voorschriften. Voor een deel grijpen beide nota's op elkaar in. Om die reden is ervoor gekozen (mede op advies van gemeenten) om beide nota's gelijktijdig ter goedkeuring aan te bieden.

Aan het algemeen bestuur

Bijgaand treft u aan de nota risicomanagement / weerstandsvermogen en de nota reserves en voorzieningen. De twee nota's behandelen verschillende onderwerpen, maar zijn op onderdelen ook aan elkaar verwant. Om die reden worden beide stukken hier gelijktijdig in procedure gebracht. Dit mede op verzoek van gemeenten (adviesgroep VRT).

Risicomanagement / weerstandsvermogen

De nota risicomanagement / weerstandsvermogen is na de zomer in concept gereed gemaakt. De behoefte aan een dergelijke nota is in het bijzonder ontstaan na de overheveling van de basisbrandweezorg. Met de brandweerfusie is het takenpakket van de organisatie exponentieel gegroeid. En daarmee het belang om systematischer en bewuster om te zien naar de financieel relevante risico's die de organisatie loopt.

De notitie is ruwweg langs twee wegen tot stand gekomen. Enerzijds zijn de financiële risico's geïdentificeerd. Dit is in samenspraak met enkele sleutelfunctionarissen binnen de organisatie. Feitelijk is een update gemaakt van het risicobeeld dat reeds in de programmabegroting 2015 is weergegeven. De inventarisatie heeft geresulteerd in een lijst van ruim 20 risico's, waarvan er 8 als relevant zijn aangemerkt.

Anderzijds is in overleg met enkele gemeentelijke specialisten op dit gebied de systematiek van risicomanagement nader verkend en in de nota uitgewerkt. Risicomanagement is in basis een cyclisch proces, bestaande uit risico's identificeren, beoordelen, beheersmaatregelen treffen en het effect daarvan evalueren. Daarom ligt het voor de hand om risicomanagement in te bedden in de P&C-cyclus.

In de nota staat verder centraal de relatie tussen de omvang van de financiële risico's en de weerstandscapaciteit van de organisatie. Voor verbonden partijen is dit een normatieve kwestie. Kenmerkend is immers dat financiële resultaten (positief dan wel negatief) uiteindelijk worden vereffend met de deelnemers. In theorie zou kunnen worden volstaan met een weerstandscapaciteit van € 0,-.

Toch is dat niet wenselijk. Door uit te gaan van een weerstandscapaciteit van € 0,- wordt namelijk de mogelijkheid tot "afwentelen op de deelnemers" benadrukt. Het is zinvol om financieel beleid te formuleren waarin de organisatie wordt gestimuleerd om volwaardig verantwoordelijkheid te nemen voor haar financiële huishouding. Om die reden is in de nota bepaald dat de organisatie streeft naar een weerstandsratio van 1. Van gemeentelijke zijde is dit streefcijfer ook geadviseerd.

Uiteraard moet onnodige buffervorming bij een verbonden partij worden voorkomen. Maar een beperkte (minder dan evenredige) buffer aanleggen is ook geen optie. Deelnemende gemeenten zijn namelijk in dat geval verplicht om voor het niet afgedekte deel van de risico's een buffer aan te houden. Dat geeft enkel afstemmingsproblemen. Uw bestuur wordt daarom gevraagd om in lijn met het ambtelijk advies vanuit gemeenten akkoord te gaan met het streefcijfer van 1.

De huidige risico-inventarisatie gaat uit van een risicototaal van € 2,8 mln. De huidige weerstandscapaciteit van de organisatie bedraagt € 2,1 mln. Momenteel is dus sprake van een zekere onderdekking. De risico-inventarisatie en de huidige weerstandscapaciteit van de organisatie zijn in de nota verder gespecificeerd.

Opgemerkt wordt dat bij de risico-inventarisatie in dit stadium nog geen gebruik is gemaakt van de zogenaamde Monte Carlo-analyse. De organisatie start nu met deze vorm van risicomanagement; dan is het beter om eenvoudig te beginnen met dergelijke risico-inschattingen. Bovendien heeft een soortgelijke exercitie bij Regio Twente uitgewezen dat de uitkomst van de analyse niet veel verschilt van eigen inschattingen. Eenmaal beter bekend met deze materie, kan de risico-inventarisatie verder worden verfijnd.

Reserves en voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen is een uitvloeisel van de financiële verordening (art. 212) die in 2012 is vastgesteld. Thans is de van Regio Twente overgenomen nota reserves en voorzieningen nog van kracht. Maar die nota is op onderdelen verouderd. Om die reden ligt hier een geactualiseerde nota voor.

De nota reserves en voorzieningen is vooral een financieel-technisch stuk, die enerzijds ingaat op de centraal staande begrippen (reserves en voorzieningen) en anderzijds beschrijft hoe de organisatie met reserves en voorzieningen omgaat. Voor een deel is het beleidskader wettelijk voorgeschreven (Besluit Begroting en Verantwoording). Voor een deel zijn de wettelijke bepalingen aangevuld.

Nieuw in het beleidskader is dat de vorming, voeding, onttrekking en vrijval van een voorziening voortaan in handen komt van het dagelijks bestuur. Nu is dit nog voorbehouden aan het algemeen bestuur. Voorzieningen kennen echter een verplichte bestemmingsgrondslag. Er is dus geen mogelijkheid om dergelijke middelen, eenmaal gevormd, anderszins aan te wenden. Om die reden is in de nota de bevoegdheid verlegd naar het dagelijks bestuur. Dit sluit ook beter aan bij de strekking van de wijzigingen die in de nieuwe WGR zijn opgenomen.

Relatie tussen beide nota's

De nota's raken elkaar op het punt van de ontwikkeling van de reservepositie. Reserves vormen feitelijk de weerstandscapaciteit van de organisatie. De nota risicomanagement / weerstandsvermogen stelt dat de weerstandscapaciteit in balans moet zijn met de omvang van geïdentificeerde financiële risico's. Dit uitgangspunt vormt voortaan dan ook het vertrekpunt voor uw bestuur bij de bestemming van het rekeningresultaat in enig jaar.

Voorts is in de nota vastgelegd hoe in de begroting de relatie tot uitdrukking wordt gebracht tussen de vorming van reserves en de aanwending daarvan voor opgetreden risico's. De nota beschrijft op dit punt alleen de begrotingssituatie. De mate waarin de reserves vanwege opgetreden risico's daadwerkelijk wordt aangesproken, hangt uiteraard af van de feitelijke kostenontwikkeling in enig jaar.

Indien uw bestuur akkoord gaat met beide nota's, dan treden deze in werking met ingang van verslagjaar 2015.

Bijlage(n)

-2-

Enschede, 26 november 2014

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
P.E.J. den Oudsten